

RB Studiekring Gelderland
Wet uitfasering pensioen in eigen
beheer
september 2017

Mr. Peter A. ter Beest MPLA
info@pensioenpodium.nl

Inhoud

Wet Uitfasering pensioen in eigen beheer

- Inleiding
- V&A's belastingdienst
- Vermogensrechtelijke aspecten ODV
- Handreiking elders verzekerd pensioen

V&A 17-001 Afkoop i.c.m.
stamrecht

activa		passiva	
bank	100	eigen vermogen	-/- 100
		pensioen	50
		loonstamrecht	150
totaal	100	totaal	100

- Afkoop niet mogelijk, tenzij:
 - Bij evenredige verdeling activa naar verhouding verplichtingen, fiscale waarde pensioenverplichting gedekt;
 - Oud artikel 19 Wet IB 1964 stamrecht → prijsgeven

V&A 17-004 afkoop bij onderdekking

- Fiscale waarde pensioenverplichting niet volledig gedekt;
- Wel voldoende dekking voor te betalen loonheffingen;
- Netto loon uit vroegere dienstbetrekking (netto pensioen):
 - Uitbetalen in de toekomst (tot die tijd tbs in box I);
 - Verrekend met schuld DGA aan BV (RC);
 - Agio storting?
- Indien tbs:
 - Niet af te waarderen t.l.v. box I:
 - Openingsbalanswaardering is nihil;
 - Bodemloze- danwel onzakelijke lening;
 - HR 25-11-2011, nr. 10/04588:
 - Verschil leidt tot verhoging verkrijgingsprijs;
 - Bij verkoop aandelen → verlies in box II.

V&A 17-005 Afkoop of omzetten ingegaan PP/WzP

- Bij overlijden DGA → direct ingaand PP en/of WzP;
- Verschillende pensioengerechtigden (partner en één of meerdere kinderen);
- Iedere aanspraakgerechtigde → eigen recht op afkoop of omzetting;
- NB! V&A 17-016;
- V&A gaat niet in op civieljuridische aspecten bij minderjarige wezenpensioengerechtigden.

V&A 17-006 Afkoop i.c.m. elders verzekerd pensioen

- Afkoop alleen mogelijk voorzover pensioen in EB wordt gehouden;
- Bij volledige afkoop moet elders verzekerd deel naar EB worden overgedragen (NB aanvraag overdracht vóór 1-7-2017!);
- Overdracht na 2015 → geen korting op de stijging van de verplichting t.g.v. waardeoverdracht;
- V&A 17-007 → alleen de waardeopbouw in de polis tot 1-7-2017 kan worden overgedragen:
 - Feitelijke afhandelingstermijn kan na 1 juli 2017;
- Zie ook Handreiking van 7-7-2017.

V&A 17-008 Aanwenden ingegane ODV in lijfrente

- Indien ODV is ingegaan → niet mogelijk om ODV dan aan te wenden voor een lijfrente (bank, verzekeraar, beleggingsinstelling);
- Artikel 38p lid 2 Wet LB:
 - Aanwenden ODV voor Lijfrente kan tot uiterlijk 2 maanden na bereiken AOW-leeftijd
 - Indien ODV eerder is ingegaan (maximaal 5 jaar voor AOW-leeftijd) → niet meer mogelijk om aan te wenden voor lijfrente;
- Als omzettingsdatum in ODV later is dan 2 maanden na AOW-leeftijd → moet ODV direct ingaan en is aanwenden lijfrente niet mogelijk:
 - Echter: als op omzettingdatum direct wordt aangewend voor Lijfrente is het wel mogelijk;
 - NB: omzetten kan uiterlijk tot het jaar waarin gerechtigde 5 jaar ouder is dan AOW-leeftijd. Daarna is het in strijd met artikelen 3.125 en 3.126a Wet IB 2001.

V&A 17-009 Afwikkeling ODV bij onderdekking

- Op ingangsdatum ODV is sprake van onderdekking;
- DGA en BV willen aanwezige middelen aanwenden voor lijfrente;
- Na aanwending → liquideren BV;
- Het niet voor realisatie vatbare deel mag worden prijsgegeven zonder heffing van loon- en inkomstenbelasting;
- Belastingdienst staat dit toe mits:
 - Onderdekking het gevolg is van ondernemingshandelingen (dus niet dividenduitkeringen/oninbare vorderingen op DGA);
 - Alle aanwezige middelen worden aangewend voor verkrijging lijfrente;
 - BV wordt direct na aanwenden lijfrente geluiqideerd.
- Tip belastingdienst: vooraf afstemmen met bevoegde/competente inspecteur.

V&A 17-011 Prijsgeven pensioen wegens onderdekking

- Op ingangsdatum pensioen is sprake van onderdekking;
- Kan pensioen worden afgestempeld o.g.v. art.19b lid 8 Wet LB en Besluit 18-03-2013?;
- Artikel 38n lid 1 Wet LB → art.19b Wet LB blijft van toepassing;
- Dus afstempeling blijft mogelijk, mits wordt voldaan aan voorwaarden besluit:
 - Reële onderdekking;
 - Viak voor pensioendatum;
- Advies bij pensioen en onderdekking i.c.m. afkoop/omzetten:
 - Indien van toepassing → eerst pensioeningangsdatum vervroegen (V&A 17-030);
 - Vervolgens afstempelen pensioen, daarna:
 - Lagere fiscale waarde afkopen of omzetten.

V&A 17-013 Afkoop- omzettingswaarde i.c.m. onjuiste waardering

- Onjuiste waardering op balans heeft geen invloed op afkoop- omzettingswaarde;
- Juiste waarde = aan de voor de Vpb in aanmerking te nemen fiscale waarde van de pensioenverplichting:
 - Waardering conform ar. 3.29 Wet IB 2001;
 - Waardering conform artikel 8 lid 6 Vpb;
 - Let op HR oktober 2015 arresten! → indien geïndexeerde pensioenaanspraak is overgedragen → fiscale waarde inclusief na-indexatie en directe dekking partnerpensioen.
- Ook afkoopkorting op basis van vorenstaande;
- Zie ook V&A 17-014 en 17-032:
 - Waarderingsmethode → koopsommmethode (indien voor premie- koopsommmethode → verschil valt vrij en vormt winst
 - Rekenrente: marktrente ten tijde van toezegging, doch ten miste 4%;
 - Meest recente sterftetafel zonder leeftijdsterugstellingen;
 - Uitgestelde dekking partnerpensioen, tenzij waardering na overdracht;
 - Geen indexatie, tenzij waardering na overdracht;

V&A 17-015 Afkoopwaarde- en korting bij afkoop na overlijden partner

- Voorbeeld:

datum	fiscale balanswaarde		
	oudredms- pensioen	partner- pensioen	Totaal
31-12-2015	€155.383	€34.433	€190.816
31-12-2016	€164.422	0	€164.422
01-07-2017	€168.003	0	€168.003

- Korting moet worden toegepast op fiscale waarde OP ultimo 2015;
- Fiscale waarde uitgesteld PP ultimo 2015 telt niet mee!

V&A 17-016 Afkoopwaarde- en korting bij afkoop ingegaan PP

- Voorbeeld:

datum	fiscale balanswaarde		
	oudredms- pensioen	partner- pensioen	Totaal
31-12-2015	€155.383	€34.433	€190.816
31-12-2016	0	€391.760	€391.760
01-07-2017	0	€389.228	€389.228

- DGA in 2016 overleden;
- Fiscale waarde PP ultimo 2015 → € 34.433,-;
- Fiscale waarde op 1 juli 2017 ingegaan PP → € 389.628,-;
- Korting over: € laagste van twee → dus over € 34.433,-.

V&A 17-017 uitkeringstermijn ODV na omzetten ingegaan PP

- Partnerpensioen is t.g.v. overlijden ingegaan;
- Partner is 50 jaar op datum omzetting;
- Is directe ingang ODV mogelijk?
 - Nee, nabestaande is jonger dan 5 jaar voor AOW-leeftijd;
 - Vroegst mogelijke ingangsdatum: 5 jaar voor AOW-leeftijd;
 - Dus van direct ingegaan PP naar uitgestelde ODV
- Alternatieven:
 - Pensioen laten en tot en met 2019 afkopen met korting;
 - Omzetten in uitgestelde ODV en daarna afkopen;
 - Eerst omzetten in ODV en daarna aanwenden voor direct ingaande levenslange lijfrente (mits voldoende middelen);
 - Bij onvoldoende middelen V&A 17-009.

V&A 17-019 OP met uitgestelde ingangsdatum omzetten in ODV

- Voorbeeld:
 - OP is uitgesteld naar 70 jaar;
 - Uitgesteld OP omzetten in ODV;
 - DGA is bij omzetting 68jaar en 9 maanden;
 - DGA heeft AOW vanaf 65 jaar en 1 maand
- Uitkeringstermijn ODV?
 - ODV moet direct ingaan → ouder dan 2 maanden na AOW-leeftijd;
 - Uitkeringsperiode maximaal 20 jaar vanaf AOW;
 - Korting op 20 jaar bij omzetting later dan 2 maanden na AOW-leeftijd → aantal jaren tussen eerste uitkering ODV en AOW-leeftijd;
 - In casu 3 jaar en 8 maanden → korting 3 jaar → dus looptijd 17 jaar.
- In praktijk wenselijk om maanduitkering te doen:
 - Einddatum 20 jaar na AOW-leeftijd;
 - Looptijd aantal gehele maanden tussen 20 jaar na AOW-leeftijd en omzettingsdatum?
 - Na 12 maanden uitkering → uitkering herzien i.v.m. oprenting gemiddeld U-rendement.

Vervolg V&A 17-019

- Enkele voorbeelden:
- DGA is nu 70 jaar en pensioen is ingegaan op 65 jaar:
 - Looptijd ODV 15 jaar (20 – 5)
 - DGA is nu 70 jaar en pensioen is ingegaan op 60 jaar:
 - Idem, want alleen korting op 20 jaar voor de jaren tussen AOW en datum omzetting
 - DGA is nu 88 jaar en pensioen is ingegaan op 65 jaar:
 - Ineens uitkeren! Geen optie → dan afkopen met korting.
 - DGA is nu 58 jaar en ontvangt al zijn pensioen (vervroegd):
 - Moet wachten totdat hij 5 jaar voor AOW-leeftijd is → van ingegaan OP na uitgestelde ODV?!
 - Partner is 45 jaar en ontvangt partnerpensioen:
 - Idem: DGA van 58 → ingegaan PP wordt gelijk behandeld met ingegaan OP. Inmiddels kijkt CAP hierna of ODV direct ingaand mag zijn.

V&A 17-021 Prijsgeven ODV bij onderdekking

- Pensioen is omgezet in ODV;
- Op ingangsdatum ODV → onderdekking;
- Kan ODV worden afgestempeld (gelijk pensioen bij onderdekking);
- Antwoord:
 - Art. 19b Wet LB blijft van toepassing op ODV (art. 38p lid 4 Wet LB);
 - Artikel 19b lid 8 verwijst naar "Door Minister van Financiën aangewezen gevallen" → Besluit van 18 maart 2013;
 - Besluit van 18 maart 2013 → alleen pensioenaanspraken;
 - ODV kan dus niet worden afgestempeld!
- V&A 17-009 kan eventueel soelaas bieden, zo niet uitkeren totdat alle middelen zijn aangewend voor uitkeringen → daarna niet voor realisatie vatbaar.

V&A 17-025 Instemming (gewezen) partner

- Wie is een (gewezen) partner in de zin van art. 38n Wet LB?
- Antwoord:
 - Artikel 1 Pensioenwet:
 - De Echtgenoot/echtgenote;
 - De geregistreerde partner;
 - De ongehuwde partner die in de pensioenovereenkomst is aangewezen t.b.v. het partnerpensioen
- Indien gehuwde of geregistreerde (gewezen) partner geen recht heeft op pensioen → instemming niet vereist:
 - Er is alleen OP toegezegd en de WVPS bij scheiding is uitgesloten;
 - Bij echtscheiding is aanspraak verevend ouderdompensioen en eventueel bijzonder partnerpensioen geconverteerd in eigen aanspraak op pensioen;
 - DGA en partner wonen ongehuwd samen en er is alleen ouderdompensioen toegezegd.
- Indien DGA partner heeft en ex partner heeft met rechten op pensioen:
 - Met elk van hen een apart formulier invullen!

Vermogensrechtelijke aspecten ODV

- Let op erfrechtelijke positie partner
- DGA heeft partner testamentair onterft → partner kwalificeert niet voor kring van gerechtigde
- Indien sprake is van GvG + wettelijk erfrecht bij overlijden:
 - Partner verkrijgt gehele ODV (1/2 o.b.v. huwelijksvermogensrecht + 1/2 middels wettelijke verdeling)
- Indien geen wettelijke verdeling of testamentaire ouderlijke boedelverdeling: ODV evenredig naar alle erfgenamen;
- Echter: ODV kan testamentair worden vermaakt aan erfgenamen of desgewenst alleen aan de partner (mits ook erfgenaam);
- Art. 38p LB en art. 32 lid 4 SW → imputatie vrijstelling partner
- Echtscheiding → verdeling ODV (vervreemding deel aan ex).

Deels verzekerd deels in eigen beheer

- **Onbepaalde verhouding EB en Verzekeren:**

- Eén pensioenregeling, twee uitvoerders (EB + verzekeraar)
- Terughalen → wijziging veiligstelling
- Art. 19a en 19b Wet LB 2016 van toepassing (art. 38n Wet LB)
- Switchen EB en verzekeren
- Na 1-7-2017 → verboden handeling → sanctie 19b Wet LB!

- **Bepaalde verhouding EB en Verzekeren**

- Twee pensioenregelingen en twee uitvoerders;
- Terughalen → is waardeoverdracht ter verwerving van een (extra) aanspraak in EB;
- Omvang elders deel is exact vastgesteld (bijvoorbeeld 50:50, 60:40 etc.):
 - Pensioengevend loon (bijv. 50% in EB en 50% elders);
 - Maximaal opbouwpercentage (bijv. 60% verzekeren en 40% EB);
 - Totale pensioenaanspraak is bijv. € 50.000,- waarvan € 10.000,- is verzekerd.

Handreiking elders verzekerd pensioen (7-7-2017)

- **Bepaalde verhouding:**

- Pensioenregeling splitsen in twee delen (EB en elders verzekerd)?;
- Rendement in polis → geen effect op EB deel;
- Keuzemogelijkheid premiebetaling:
 - Premiebetaling ziet op opbouw elders verzekerd deel -geen effect op EB deel;
 - Premiebetaling ziet op overdracht EB deel naar verzekerd → EB deel daalt en overheveling terug naar EB is niet mogelijk.

- **Onbepaalde verhouding**

- Keuze: bepaalde verhouding maken → zie hiervoor;
- Keuze: onbepaald laten;
 - **Bij onbepaald laten:**
- Uiterlijk op 1-7-2017 moet EB deel worden gefixeerd?!
 - Elders verzekerd kapitaal herleiden naar uitkering tegen fiscale tarieven of commerciële tarieven (V&A 13-006);
- Rendement polis: positief → EB deel daalt, negatief EB → EB deel stijgt tot maximaal niveau t.t.v. de splitsing?

HARTELIJK DANK!
